

Skopje, 5. julija. V pretekli noči se je zgodila tu velika eksplozija. Kavarna »Bosnac, t. j. večje poslopje na eno nadstropje, je zletela v zrak. Ob 2. in pol ponoči se je čula močna detonacija in so okna vseh sosednih hiš popokala. Ob času eksplozije je bil v kavarni natakara in v prvem nadstropju dva otroka. Po detonaciji se je slišalo ječanje natakara in otrok. Ob zori so izvlekli izpod ruševin natakara in otroka. Vsi so bili še pri življenju, a grozno razmesarjeni. Uvedena je bila takoj energična preiskava. Veruje se, da je nastala eksplozija vsled eksplozivnih snovi, ki so bile spravljene za časa okupacije v kavarniški kleti. Misli se, da je eksplozija nastala zaradi prevelike vročine.

Ne zavijajte!

»Slovenec« se včasih silno rad baha, kako da je za poštenost v politiki, kadar pa mu prede v debati trda, tedaj silno rad pozabi na svoje bahave besede. To je vnovič dokazal s svojim odgovorom na naš sobotni uvodnik.

Ves »Slovenec« odgovor namreč ni drugo ko grdo zavijanje. Nam podtika trditev, ki je nikoli izrekli nismo, nato pa obrača oči proti nebu in se čudi. Toda naj se lepo čudi samo svojemu zavijanju, ker to je v resnici nekaj čisto posebnega. Pa da pridemo k stvari.

»Slovenec« hoče nam podlakniti trditev, ko da bi mi pričakovali, da SLS imenuje kandidata, ki je po volji naprednega kroga, ne pa pristašem SLS. Bodi predvsem konstatirano, da tega naivnega pričakovanja nismo mi nikjer izrekli.

Mi smo nastopili le proti onemu diktatu strank, ki mislijo, da morejo s tem, ker postavijo volivca samo pred eno alternativo, prisiliti, da glasuje za njih kandidata. Nismo krivi mi, če »Slovenec« ne sme razumeti, da tak diktat obstoja. Zato ga pa tem bolje razumejo oni volivci, ki v vedno večjem številu ostajajo doma.

Je čisto res, da postavlja stranka za kandidata samo človeka, ki je njen pristaša. In te pravice tudi stranki nihče ne odreka. Pač pa zahteva potem vsak poštenjak od stranke, da tudi pošteno prizna svojo firmo in da se ne skriva enkrat pod firmo naprednega bloka, drugič pa pod firmo avtonomističnega ali slovenskega gesla. Tisto grdo izkoriščanje boja drugih za slovensko ali čisto demokratično misel se mora enkrat nehati in stranke naj, če reflektirajo res le na svoje strankarske somišljenike, do tudi odkrito povedo. To izkoriščanje v stvari ni nič drugega, ko običajno parazitstvo, in tudi to reba enkrat povedati.

Zato pa naj tudi »Slovenec« lepo molči, da zahteva slovenski ali demokratični interes, da glasuje Ljubljana za dr. Korošca in g. Terseglava, kajti njih kandidatura je samo strankarska kandidatura in nič drugega. Če je vodstvo SLS hotelo, da naj velja kandidatura dr. Korošca v Ljubljani tudi kot slovenska kandidatura, potem bi pač moralo priznati, da so v Ljubljani tudi še drugi volivci ko klerikalni in bi se moralo ozirati tudi na želje teh.

Z drugimi besedami. Nihče ne ugovarja, da sme postaviti SLS v Ljubljani za kandidata, kogar hoče, toda naj potem SLS tudi prizna, da je to le njena strankarska, ne pa splošno slovenska zadeva. Samo to je bil zmisel naših izjavljanj in ta izjavljanja drže.

Sicer ni prav nič tako redko, da SLS pozna v Ljubljani tudi neklerikalne volivce, kadar ji je to potrebno. In zlasti tedaj, ka-

dar ni v vladi, ve vodstvo SLS prav dobro, kam se ima obrniti. Tedaj pozna vodstvo SLS prav dobro, kako da bi bil skupen boj proti SDS potreben. Naj SLS tudi v teh slučajih lepo apelira na svoje somišljenike, pa bo tu popolna jasnost in volivci bodo vedno znali, da glasujejo za klerikalno, ne pa za slovensko stranko. Mislimo, da bi bilo to vseskozi pošteno, ker kaj bi krošnjari s slovenstvom, če ste pa v odločilnih trenutkih samo klerikalci.

Naše mnenje je n. pr., da ljubljanski mandat ne pripada SLS in mislimo, da bo 11. september to potrdil. Zato pa smo tega krivoverskega mnenja, da bi morala SLS, če hoče biti vseslovenska stranka brez boja odstopiti ljubljanski mandat skupini, ki je pripravljena sodelovati s SLS pri izvajanju slovenskega programa. Seveda bi se mogla povzpeli do tako visokega stališča samo stranka, ki je širokogrudna in na višku svoje dolžnosti. Da SLS taka stranka ni, smo konstatirali v soboto in moramo konstatirati danes ter bomo konstatirali tudi za časa volivnega boja, da bo SLS jasno spoznala, kako sijajno bo vozila, ker jo bodo podpirali samo somišljeniki SLS.

Grda neresnica je, da ne rečemo naravnost laž, če pravi »Slovenec«, da smo mi agitirali v sobotnem uvodniku za abstinenco. Ravno nasprotno je res, ker smo dejali, da je politična apatija — in to je volivna abstinenca — v največjo škodo za pravo demokracijo. Če pa smo konstatirali, da mora absenca narasti, kadar volivci nimajo prilike, da bi glasovali za ljudi svojega prepričanja, pa je to le opomin strankam, da s pametno politiko absence preprečijo.

Na vse zadnje se pa moramo Slovincu še prav lepo zahvaliti za njegov dober nauk, da se še nismo priklopili preko politične abecede. Priznamo prav radi, da za politično abecedo, ki jo je predelal »Slovenec«, res nimamo zmisla. Ne poznamo niti zavijanja in niti one bahavosti, ki je izrečena v gestu: mi in samo mi! Temveč nasprotno trdimo vedno in bomo to resnico tudi vedno označevali, da je večina slovenskega naroda nezadovoljna tako s SLS, ko s SDS in da je vse že sito tega praznega in le za časopisne kolone koristnega boja med klerikalci in liberalci.

Danes sicer še ni nastopil energičen organizator, ki bo to splošno nezadovoljstvo dobro izkoristil, toda s tem ni rečeno, da tega organizatorja nikdar ne bo, temveč je nasprotno mnogo bolj verjetno, da se bo pojavil kaj kmalu, ker ga javnost potrebuje.

In da bo njegovo delo lažje, mu pripravljamo tla in mu jih bomo pripravljali tudi v bodoče!

Volivna borba.

Dočim je v Sloveniji volivna borba še vedno zelo skromna, je v srbskih krajih v polnem teku. Največ pozornosti vzbujajo dogodki v radikalni stranki. Vse kaže dosedaj na to, da je pozicija vladnih radikalov trdna in da razkol v radikalni stranki ne bo povzročil za radikalno stranko prehudih posledic. To se vidi tudi iz obnašanja pašičevcev. Ti se še vedno ne upajo odkrito nastopiti proti vladi, temveč skušajo doseči sporazum z Veljo Vukičevićem. Po vsej verjetnosti bo tudi do delnega sporazuma prišlo in časopisi že poročajo, da Vukičević ne bo nastopil proti kandidaturi Laze Markovića. Tako bo tudi del pašičevcev pridobljen za vladno in zato ne bo razkol v radikalni stranki prineslo učinkoval. Tudi med centromom in vladno so odnosi vedno boljši in kandidatura Bože Maksimovića v Sremu je zasedurana.

Nekateri dosedanje radikalni poslanci pa bodo seveda čisto potisnjeni ob stran in da niso med njimi ravno najboljši, je razumljivo. Zato je tudi gotovo, da v novi skupščini nihče ne bo pogrešal g. Bingulaca, ki je doživel v svojem volivnem okraju popoln neuspeh. Sicer pa se tudi vodi med posameznimi kandidati mnogo bolj ostra borba ko pa med posameznimi skupinami. To dokazuje, da mora biti narodno poslaništvo za nekatere silno zaželen posel. Ali le zaradi časti, ali pa tudi zaradi gmočnih dobičkov, o tem naj sodi cenjeni bralec sam.

Po vseh podatkih je gotovo, da bo demokratska stranka najbolje odrezala. Enotnost

med demokrati je skoraj popolna in resnih nesoglasij ni opaziti nikjer. Ali tudi moralni kapital stranke je dober in zato je sigurno, da bo Ljuba Davidović prišel v skupščino kot šef še enkrat tako močnega kluba.

Od drugih srbskih strank razvijajo največjo živahnost zemljoradniki, ki bodo po vsej priliki napredovali in številu svojih mandatov znatno povečali. — Tudi republikanska stranka je v Srbiji aktivna.

Socialistične skupine pa kažejo v Srbiji isto sliko razcepjenosti ko pri nas in zato tudi ni verjetno, da bi si priborili kak mandat.

Med Hrvati se vodi v glavnem boj med Radićem in njegovimi nasprotniki, od katerih so še najbolj aktivni hrvatski klerikalci, ki bi si mogli priboriti kake tri mandate. Sedaj so namreč brez vsakega mandata.

Sam demokrati so v najtežji situaciji in to je stranka, ki bo sigurno izgubila. Lepi časi, »nacionalnega bloka« so se nehali in tako bodo pobirali kljub vsem turnejam Svetozarja Pribičevića sam. demokratske glasove radikali in davidovičevci, deloma pa tudi zemljoradniki, ker je Milan Pribičević odšel med zemljoradnike.

Nova skupščina bo verjetno malo boljša od prejšnje, vendar pa še dolgo ne tako dobra, da se ne bi moral po volitvah vprašati volivce, če je imelo vse volivno razburjenje sploh kaj zmisla, ker je ostalo na vse zadnje vendarle vse pri starem.

sploh silno neljub tema v Parizu in Londonu. Albanija je danes pravi pašaluk. Je sicer res, da je na čelu žandarmerije angleški general, da organizira »notranje ministrstvo« drug Anglež, da je generalštabni šef bivši avstrijski oficir in da so zaposleni še drugi evropski strokovnjaki. Toda vsi so samo plašči, da morejo albanški velikaši bolj nemoteno krasti. Krade pa se pošteno in velikopotežno.

Albanske razmere dokazujejo, da ni Albanija nobena država in da ne more nuditi niti najmanj priprostitih garancij za mir. Potrebno je zato, da se stori odločen korak. Ni druge rešitve, ko da prevzame upravo Albanije Zveza narodov ali pa država, ki je popolnoma desinteresirana v Albaniji. Bolje pa je, da prevzame upravo Zveza narodov. Od Jugoslavije ni pričakovati nobenih ovir. Druga pa je stvar glede Italije. Ta je v resnici finančno in politično tako močno interesirana v Albaniji, da je popolnoma negotovna, če bi Italija pristala na to, da upravlja Albanijo Zveza narodov.

Toda to je edina rešitev in če bi Mussolini v to pristal, bi storil neverjetno uslugo miru. Priznati je treba, da so besede nemškega

ga žurnalista ne samo prepričujoče, ampak tudi pogumne. Ravno zato pa se je bati, da jih svetovna diplomacija ne bo usvojila, kajli kakor pred vojno, tako ljubi ta tudi sedaj le zavita pota.

Toda nedvoumno je, da bi imel od uprave Zveze narodov največji dobiček albanski narod, ki bi bil vendar enkrat rešen onih svojih voditeljev, ki izmoggavajo svoj narod tako, kakor ga ne bi mogel niti najbrezobzirnejši tujec.

Naj pa store velesile že karkoli, eno je na vsak način tudi v njihovem interesu, da preneha biti Albanija nevarnost za evropski mir. Nemški žurnalst je povedal eno sredstvo, naj povedo velesile boljše, če ga vedo.

Toda zaradi pustolovskih želj gotovih imperialističnih politikov ne sme biti ogrožen svetovni mir!

Politične vesti.

== Velja Vukičević se noče pogajati z madjarsko stranko. Delegete madjarske stranke, ki so te dni dospeli v Beograd, da se pogajajo z Veljo Vukičevićem glede enotnega nastopa radikalov in madjarske stranke v Vojvodini, Vukičević sploh ni hotel sprejeti. Dopisniku lista »Hirap« je Vukičević izjavil, da sploh ne ve, če so predstavniki madjarske stranke v Beogradu. Ožja okolica g. Velje Vukičevića trdi, da se radikalni sploh ne bodo menili z generali, ki nimajo tudi vojakov. Madjarska stranka pravzaprav predstavlja samo »stranko advokatov.

== Velja Vukičević bo nosilec radikalne liste v pirotskem okraju. Predsednika vlade Veljo Vukičevića so nominirali na srežki konferenci narodne radikalne stranke v Caribrodu za nosilca radikalne liste v pirotskem okraju.

== Kandidature radikalov. — Dokaz ostre razcepjenosti. Po došlih vesteh iz Velikega Bečkereka se doznava, da bosta vloženi v Vel. Bečkereku dve radikalni listi. Tako se je tudi v spodnjem Banatu razcepila radikalna stranka. Pašičevcev Slavko Miletić, bivši minister narodnega zdravja, kandidira na prvi radikalni listi, na drugi radikalni listi pa centrunaš dr. Ničinč. — V Subotici je ogrožena kandidatura Jovana Radonjića, ker velik del radikalov ni zadovoljen z delovanjem Jovana Radonjića. Po vsej priliki bo nastopil kot nosilec liste vladin kandidat in sicer aktivni minister Svetislav Stanković. Ni pa izključeno, da bosta vloženi tudi v Subotici dve radikalni listi, ker misli samostojno nastopiti Bela Strilić, odlični pristaša jovanovičeve grupe. Vprašanje nosilca radikalne liste v Novem Sadu tudi še ni rešeno, ker med radikali in radikalnimi disidenti še ni prišlo do sporazuma. Radikalna grupa, ki se zbira okoli velikega župana Sljepčevića in šolskega nadzornika Milica, je v ostrem boju s skupino, ki jo vodi inženjer Dača Popović. Največ izgledov na uspeh pa ima v Novem Sadu predsednik borze in veleposlanik dr. Gedeon Dundjerski, ker stoji za njim ministar Jovanović. V Jagodini bo nosilec radikalne liste Velja Zopović. Tu do sedaj še ni došlo do razcepa med radikali. — V Hercegovini bo kandidiral dr. Kralj, ki bo nosilec radikalne liste. — V Velešu bo nosilec liste vladni kandidat Aca Akentijević, sedanjí narodni poslanec za veleško okrožje. — V severni Dalmaciji pa bo nastopil kot nosilec radikalne liste dr. Ninko Subotić, podpredsednik Narodne skupščine, ker se je g. Desnica odrekel kandidaturi v severni Dalmaciji. Na listi dr. Subotića bo kandidiral tudi dr. Ivetić, pomočnik ministra za narodno zdravje. — V metohijskem okrožju so mestne organizacije radikalne stranke nominirale za nosilca radikalne liste Nedeljka Simonovića, narodnega poslanca v metohijskem okrožju in profesorja iz Peči. Na njegovi listi bo kandidiral tudi Svetislav Hodžer, advokat iz Beograda. — V kosovskem volivnem okrožju bo kandidiral in sicer kot nosilec radikalne liste minister narodnega zdravja, dr. A. Savić v topliškem okrožju. G. Drmončić bo seržki kandidat radikalne liste v Gračaninu, Z. Popović bo kandidiral na listi v giljanškem okrožju, Dajić pa nastopi kot srežki kandidat v Uroševcu.

== Dobra lekcija Madjarom. Angleški poslanec Kenworthy je dal uredniku »Magyar Orszaga« ta-le zdrav in koristen nauk: Če se Madjarski ne posreči, da bi se dogovorila z nasledstvenimi državami, potem ni niti misliti na to, da bi katerakoli velesila pristala na revizijo mirovne pogodbe, ker bi to moglo imeti nedolgedne posledice. Madjari morajo najprej notranje konsolidirati svojo državo, uvesti ravnopravnost med družabnimi razredi, odpraviti numeru clausus in skrbeti, da bo malo več svobode. Je sicer to neprijetna pot, ki jo naj naredi Madjarska, toda edina možna, pa čeprav ne odgovarja madjarskemu temperamentu. — Kenworthyju se budimpeštanski občinski svet najbrže ne bo tako lepo zahvalil ko lordu Rothermeru, pa čeprav je govoril Kenworthy mnogo bolj iskreno.

== V pomorskem obročevanju ostane vse pri starem. Kakor poroča »Havas«, so se sporazumele delegacije Vel. Britanije, Zdr. držav Sev. Amerike in Japonske, da ne bo na pomorski konferenci v Ženevi sprejet noben sklep, ki bi bil le deloma v nasprotju z washingtonskim dogovorom. Ta dogovor ostane v veljavi neizpremenjen do konca 1. 1936. Pač pa se bodo nadaljevala pogajanja za njegovo izpremembo.

== Trocki v iznemosti, njegove teorije pa zmagaujejo. Nauk Trockega je bil, da je vsako sodelovanje z zmernimi socialisti nemogoče in da ne sme komunistična stranka skleniti nobenega kompromisa. Isti radikalni zem, ko v začetku sovjetske revolucije, mora vladati tudi danes. Nasprotno Trockemu pa je skušal Stalin priti v nekaj sporazum z zmernimi neruskimi socialisti. Vsled tega so skušali sovjeti doseči na Kitajskem nekakšno sodelovanje z nacionalisti in vsled tega so stopile ruske komunistične strokovne organizacije v zvezo z nekomunističnimi angle-

škimi. Proti tej oficijelni politiki je bil Trocki in dogodki so danes opravičili njegovo stališče. — Najprej se je to izkazalo na Kitajskem. Koliko nade so polagali sovjeti na generala Fenga, sedaj pa so vse te nade pokopane in Feng nastopa proti ruskim in kitajskim komunistom s prov izsto brezobzirnosti ko Cangkajšek. Ni čuda, če piše danes »Pravda«, da je Feng »črni izdajalec« in da njegov odpad ogroža vse revolucionarno gibanje na Kitajskem. Da se to gibanje reši, predlaga »Pravda«, da ostanejo kitajski revolucionarji v stranki Kuomintang, da pa vodijo revolucionarno taktiko. Morajo se opirati na revolucionarne kmete in delavce, katere treba oborožiti in navdušiti za revolucionarno misel. »Pravda« upa, da se bo to tudi posrečilo, ker stalno raste nezadovoljstvo delavcev in kmetov. — S tem glasilo komunistične stranke osvaja idejo Trockega, kakor jo je jasno formuliral njegov pristaša Radek, obenem pa zagovarja izključitev Trockega. — Drug primer neuspele sovjetske politike so podali angleški delavci. Najprej so protestirali proti usmrtni 20 monarhistov. Rikov jih je sicer skušal pomiriti z neverjetno barbarsko izjavo, da je bila ta usmrtnica pravilna, ker ima kolegij ruske državne policije pravico, da izreče smrtno kazen, če je tu nevarnost aktivne protirevolucije. Večina usmrčenih monarhistov pa je bila že leta v zaporu, torej nevarnosti za protirevolucijo sploh bilo ni. Pa tudi ne glede na to, streljajo obtoženo brez zagovora le podivjani azijski. — Angleški delavci pa se niso zadovoljili samo s protestom, temveč so odklonili tudi vsako sodelovanje s sovjetskimi strokovnimi organizacijami. To odklonitev pa bo močno vplivala tudi na sovjetsko notranjo politiko, ker je bil Trocki vedno mnenja, da je vsako sodelovanje z zmernimi socialisti napačno in je bil vsled tega tudi od vodstva komunistične stranke opetovano grajan. Sedaj pa se je njegov nauk izkazal kot pravičen, seveda le s komunističnega stališča. — Če je Trocki za radikalno politiko iz prepričanja, ali pa le vsled tega, ker ve, da je radikalna politika za maso vedno bolj privlačna in bi zato on lažje ž njjo prišel do odločilne besede, je seveda drugo vprašanje.

Kratke vesti

Mednarodni kongres trgovskih zbornic je bil v soboto zaključen. Kongres je v glavnem usvojil vse resolucije svetovne gospodarske konference.

Francoska kolonialna družba je protestirala proti sprejemu Nemčije v mandatno komisijo.

LJUBLJANSKI VELESEJEM.

Vsakoletna prireditelj mednarodnega vzorčnega velesejma v Ljubljani vedno znova dokazuje velik smisel Slovencev za solidnost in racionalnost v gospodarstvu ter veliko umevanje za organizacijo. Mnogo velesejmov je bilo po vojni prirejenih, toda niso vsi preživeli dobe visoke konjunkturo za masno splošno evropsko denarno inflacijo. Med mednarodnimi velesejmi, ki so se obdržali, je tudi ljubljanski velesejem. Kar je letos najbolj razveseljivo, je to, da je pričela spoznavati veliki pomen ljubljanskega velesejma tudi hrvaška in srbska javnost, ki splošno priznava, da ima v naši državi le ljubljanski velesejem trgovski značaj, dočim imajo, oziroma so imele vse slične prireditve v Zagrebu in Beogradu le značaj razstave. To naziranje dokazuje predvsem velik obisk letošnjega velesejma iz južnih krajev države; ta obisk znatno prekaša obisk naših južnih sodržavljanov v prejšnjih letih. Tudi poset številnih časnikaev najuglednejših listov iz Zagreba in Beograda potrjuje to. Tako beleži na primer

včerašnji dan

prav številen obisk iz Bosne in Vojvodine, za katerim ni mnogo zaostajal obiska iz Srbije, Hrvatske in Dalmacije. Obiskovalci iz južnih krajev države so večinoma samo kupci in interesi za razstavljeno blago in predmete.

Splošen obisk včerašnjega dne se ceni na približno 5000 oseb. Večje kupčijske zaključke so napravili razstavljalci raznih strojev, kovinskih izdelkov, avtomobilov, motornih koles, oblačilne konfekcije, pohištva, hladilnih aparatov in gasilski brazgalni. Izvrstni so zaključki v preprogah in sicer finejših vrst. Prav dobro je šla seveda trgovina raznih orodij in predmetov en detail. Obisk umetniške razstave je bil včeraj mnogo večji, kakor v nedeljo, vendar pa bi bilo želeli, da se tudi v širših slojih občinstva vzbudi zanimanje za originalne umetnine, ki morejo edine biti okras stanovanj, nikakor pa ne kake reprodukcije, kakor je to sedaj v navadi.

Nadaljnji pozdravi.

Velesejmska uprava je sprejela še celo vrsto pozdravov od mnogih važnih gospodarskih in političnih činiteljev iz vse Evrope. Od pozdravov naj omenjamo čestitke direktorja velesejma v Pragi, trgovske zbornice v Lyonu, Lvonu, mednarodnega velesejma v Beogradu dalje italijanskega poslaništva in Beogradu (prejšnja čestitka je bila od poslanika Bodre-ja osebnost) in švicarskega konzulata v Zagrebu.

Izjavi dr. Schaubacha in dr. Leskovarja.

Izredne važnosti, tako za vso Slovenijo, kakor tudi za Ljubljano in za ljubljanski velesejem, sta izjavi, ki sta ju podala mariborski veliki župan dr. Schaubach in predsednik mariborske oblastne skupščine ter župan mesta Maribor dr. Leskovar na lunchu po otvoritvi velesejma. Izjavila sta v svojem imenu in v imenu svojih funkcij, da je treba Ljubljano smatrati za gospodarsko in kulturno središče Slovenije. Slovenija ima le eno metropolo in le en sam velesejem. Objubila sta, da bosta pripomogla s svojim vplivom k temu, da se bodo prihodnjega velesejma v Ljubljani udeležili v čim večjem obsegu tudi pridobitniki, zlasti industriji iz mariborske oblasti. To bo v njihovem lastnem interesu in v interesu Slovenije.

Dnevne vesti.

Kdo je vtihotapil čl. 82?

Dr. Korošec je dejal v svojem nedeljskem govoru, da je bil čl. 82. vtihotapljen v finančni zakon. Ni dr. Korošec eden tistih, ki ne bi vedel, kaj govori, zato je njegova izjava čisto verodostojna.

Ker se pa nobena stvar sama od sebe ne šori, nastane vprašanje, kdo je bil tisti, ki je čl. 82. vtihotapil v finančni zakon. Sled morda ne bi bilo niti tako težko najti, ker tistih, ki so na tem členu zainteresirani, ni bogve kako veliko.

Zato upamo in pričakujemo da se dr. Korošec ne bo zadovoljil samo s konstatacijo in niti ne s tem, da spravi ta člen zopet iz finančnega zakona, temveč da bo tudi poskrbel, da bo krivec tudi eksemplarično kaznovan. Kajti, če se to ne zgodi, bodo prihodnje leto morda vtihotapljeni ne eden, temveč kar več sličnih členov, kakor je čl. 82.

Vendar pa ne gre, da bodo naše občine, oblasti in čestni odbori plačevali račune za taka in slična zakonolomna tihotapstva.

— **Odlikovanje.** Upokojeni nadučitelj in tajnik prostovoljnega gasilskega društva v Hrastniku Ivan Sorčan je odlikovan z zlato medaljo za državljanske zasluge.

— **Sprejemi pri prosvetnem ministru.** Prosvetni minister dr. Ninko Perić sprejema stranke samo ob torkih, četrtnih in sobotah od 11. do 12. ure dopoldne. Ker morajo stranke vsled tega pogosto dolgo časa zamažati, predno pridejo na vrsto, se urodi stvar drugače. Vsaka stranka, ki se prijavi, bo obveščena, kateri dan in katero uro bo sprejeta.

— **Delo v državnem svetu.** V državnem svetu se vrše trenutno samo najnujnejši posli. Večina državnih svetnikov je odšla na odih, zato se seje ne vrše.

— **Prometni minister odpotuje v južno Srbijo.** Prometni minister Milosavljević odpotuje te dni na inspekcijsko potovanje v južno Srbijo, kjer ostane kakih 20 dni.

— **Pravniški kongres odložen.** Kongres pravnikov, ki se je imel vršiti meseca septembra, je radi razpisa volitev odložen. Kongre se vrši v dneh od 3. do 5. oktobra t. l.

— **Poučno potovanje železniških uradnikov.** Uradništvo ljubljanske direkcije državnih železnic priredi meseca septembra poučno ekskurzijo na Češkoslovaško in v Nemčijo. Udeleženci si ogledajo v svrhu izpopolnitve svoje strokovne izobrazbe železniške naprave v Pragi, Berlinu in Leipzigu. Odhod bo dne 12. septembra. Doslej je prijavljenih že nad 60 udeležencev.

— **Oblastni šolski odbor za mariborsko oblast** je sestavljen takole: Predsednik veliki župan dr. Fran Schaubacher, podpredsednik obl. prosvetni inspektor dr. Fran Kotnik; člani: obl. šolski nadzornik Matija Senkovič, obl. san. ref. dr. Ivan Jureško, načelnik gradbene sekcije ing. Ivan Vanek, ravatelj učiteljskega dr. Matej Potočnik, fin. okr. ravatelj dr. Josip Povalec, sreski šolski nadzornik Ivan Koropce, šolski upravitelj v Studencih Anton Hren (tajnik), šolski upravitelj v Radvanju Stefan Firm (blagajnik), profesor na učiteljsku Franc Fink, dekan v Bločah Alojzij Sagaj, učitelj v pok. Miloš Levstak za Celje, Jožef Lovrenc v Priskici za Čakovce, dr. Kečkeš za Prelog, trgovec Peter Osterc za Doljno Lendavo, župan Martin Steblovnik za Gornji grad, Matija Napotnik za Konjice, Jakob Rajh za Ljutomer, upravitelj Geza Horvat za Mursko Soboto, Jurij Kugovnik za Dravograd, Robert Kolar za Ptuj, župnik Alojzij Čížek za Slovenj Gradec, župan Jožef Stoklas za Smarje pri Jelšah.

— **Zgradba poslopja prometnega ministrstva.** Vprašanje zgradbe novega poslopja za prometno ministrstvo je rešeno. Poslopje se prične graditi že dne 10. t. m. V to svrhu je dovoljen kredit 40 milijonov Din.

— **Za univerzitetno poslopje v Zagrebu.** Prosvetno ministrstvo je odobrilo kredit 1.000.000 Din za dograditev novega glavnega univerzitetnega poslopja v Zagrebu.

— **Subvencija mednarodnemu policijskemu listu.** Notranji minister je odobril kredit 12.000 Din za subvencijo mednarodnemu policijskemu listu, ki izhaja na Dunaju.

— **Kredit za dermatološko kliniko v Zagrebu.** Prosvetno ministrstvo je zahtevalo od finančnega ministrstva kredit 300.000 Din za dograditev nove zgradbe za dermatološko kliniko v Zagrebu. Dela naj bodo še tekom t. l. končana.

— **Ferijalne kolonije.** Ker se je prijavilo za letovanje v ferijalnih kolonijah mnogo več udeležencev, kot je bilo predvideno, ne sprejema Ferijalni savez nobenih prijav več. Sprejetih ima biti 400 udeležencev, prijavilo pa se jih je 500. Udeležniki se razdele v štiri skupine. Kolonije bodo v Hvaru, Jeki, Bolu in Sv. Stefanu.

— **Prosvetno ministrstvo in moralnost v dijaških kolonijah.** Prosvetno ministrstvo je razposlalo vsem šolskim oblastim okrožnico, v kateri zahteva, da se ukrene vse potrebno, da se preprečijo vse nevarnosti, ki bi utegnile ogroziti moralnost dijakov v dijaških kolonijah ob morju. Zlasti zahteva prosvetno ministrstvo ločeno kopanje moške in ženske mladine.

— **Prepovedan list.** Notranje ministrstvo je odvzelo berlinskemu listu »Acht-und-Abendblatt« radi nekega članka, v katerem hujša zoper našo državo poštni debit.

— **Za stradalce v Hercegovini** je prejel Rdeči križ v Beogradu doslej okoli 300.000 Din. Rdeči križ bo denar te dni razdelil.

— **Kongres »treznih«** se je vršil te dni tudi na Sušaku. Kongresa so se udeležili večinoma delegati iz južne Srbije, Vojvodine in Bosne. Navzoča sta bila tudi predsednik trezne mladine dr. Kostić in tajnik Milan Popović, odposlanci ljubljanske organizacije, predstavniki Rdečega križa in Jugoskoka.

— **Uradni list št. 70** z dne 30. junija objavlja pravilnik o nagradah od sej, ki jih

imajo komisije, sveti, odbori in vobče telesa, ki sklepajo kolektivno ali oddajajo mnenje o raznih predmetih.

— **Kranjsko učiteljsko društvo** otvori 5. julija ob 14. uri ob sodelovanju 33 osnovnih šol razstavo deških in dekliških ročnih del. Iz posameznih skupin je razvideti, da se učiteljstvo živo zanima za naše kmečko ljudstvo, med katerim namerava oživiti domačo obrt, ki bi mu lajšala gospodarske skrbi in ga zaposlovala v prostih urah. Želimo, da si trodnevno razstavo ogleda vsakdo, ki zna ceniti šolo in dom.

— **Lov krajevne občine Rovte** se bo oddajal v zakup na javni dražbi pri srezkem poglavarju v Logatcu v ponedeljek dne 10. oktobra 1927 ob 8. uri za dobo od 1. novembra 1927 do 1. aprila 1932. — **Dražbeni pogoji** so na vpogled pri srezkem poglavarju v Logatcu med običajnimi uradnimi urami.

— **Za upravnika podružnice Državne hipotekarne banke v Ljubljani** je imenovan g. Peter Modic, profesor Irgovske akademije v Ljubljani.

— **Razpisana mesta.** Če pristane na to ministrski svet v smislu finančnega zakona za leto 1927/28, se oddajo v okolišju višjega deželnega sodišča ljubljanskega štiri mesta pisarniških pripravnikov. Prošnje je vložiti do dne 31. julija t. l. Podrobnosti glej v »Uradnem listu«.

— **Kot prvi Jugoslovani** na varšavski poljedelski visoki šoli je dne 30. junija položil inženjski izpit z odliko kot specialist ihtiolog Ivo Jelačin iz Šiške pri Ljubljani. Čestitamo.

— **Nov odvetnik.** Dr. Stanko Stor je upisan v imenik odvetnikov ljubljanske odvetniške zbornice. Pisarno bo imel v Mariboru.

— **Nove zračne zveze na Balkanu.** Družba za zračni promet Franco - Roumaine je sklenila, da ustanovi drugo zračno zvezo Beograd - Sofija - Bukarešta. — **Zračna proga** bo stranska proga glavne linije Praga - Dunaj - Budimpešta - Beograd - Bukarešta - Carigrad. Koncem tega meseca se podaljša na Alepo in Bagdad.

— **Umrli** je v nedeljo v Zagorju ob Savi tamkajšnji industrijalec Ivan Birolla. Pokojnik je bil vsikdar vrl narodnjak, ki ni imel svojega narodnjstva samo na jeziku, temveč je imel vedno odprte roke, kadar je bilo treba žrtvovati za narodne namene. Poleg tega je bil izredno blagega srca, ki je obdaroval vsakega potrebnega. Njegovi uslužbenici so ga ljubili kot svojega očeta. Ob času najljubših mezdnih gibanj, ko so strajali premogovniki vojaki, je obratovalo njegovo podjetje dalje. Strajali so ga delavci sami in to tudi najbolj zagrizeni komunisti. Pokojnik je brat akademika slikarja Gvignona Birolla. Bodi ohranjen pokojniku blag spomin, preostali pa naše iskreno sožalje!

— **Nazarenski pokret v Baranji.** Po vojni se je pričel širiti v Vojvodini nazarenski pokret. Nazarenci imajo pristaše tako med pravoslavnimi kot med Madjari. Vojaškim oblastim povzročajo Nazarenci — ker nočejo, kot znano, nositi orožja — obilo dela. V zadnjem času se je jelo gibanje širiti tudi v Baranji, posebno med pravoslavnimi prebivalstvom.

— **Jesenski velesjem v Pragi.** V dneh od 18. do 25. sept. se vrši v Pragi velesjem, za katerega so že sedaj v teku velike priprave. Udeležencem iz naše države je dovoljen na naših in češkoslovaških železnicah 50 odstotni, na avstrijskih in madjarskih pa 25 odstotni popust.

— **Število nezakonskih otrok v Avstriji.** Avstrija ima od vseh evropskih držav največ nezakonskih otrok. Vsak četrti novorojenec je rojen izven zakona. Prednjačijo pa v tem oziru alpske dežele: Na Koroškem je 39, na Solnograškem in na Štajerskem pa po 30 odstotkov nezakonskih otrok. V nekaterih okrajih odpadeta na 10 novorojencev samo po 2 zakonska otroka.

— **Monarhistična parada na Dunaju.** Povodom godu nadvojvode Otona se je vršila v Kapucinski cerkvi na Dunaju slovesna maša, ki so se udeležili številni člani visoke aristokracije. Vodja avstrijskih monarhistov Mohl je hotel imeti slavnostni govor, prisotni policijski komisar ga mu je prepovedal govoriti.

— **Svetilniki za aeroplane ob obali Atlantskega oceana.** Kot poročajo, je zainteresiral Lindberg Coolidgeja za to, da bi se postavili ob obali Atlantskega oceana svetilniki, da bi se olajšal na ta način letalcem transoceanski polet. Coolidge kaže v zadnjem času za aviatiko in njeno eksploatacijo za mednarodno trgovino veliko zanimanje.

— **Zgradba velikanskega vojnega aeroplana v Ameriki.** Iz Newyorka poročajo: Ameriški mornariški minister je nakazal 50.000 dolarjev za zgradbo ogromnega aeroplana, ki bi nosil na krovu lahko 6 drugih letal, 6 topov in 45 moških posadke. Stroški za zgradbo takega aeroplana so proračunani na 5 milijonov dolarjev.

— **Pravična razsodba madjarskega sodišča.** Pred par meseci je huzarski podnarednik Madar na povelje svojih predstavljencev s pomočjo par vojakov huzarski Matay-a v Miskolcau, ki je bil obdolžen komunistične propagande, usmrtil. Matay-eva vdova je vložila zoper državo odškodninsko sodbo. Prvoinstančno sodišče je tožbo gladko zavrnilo. Te dni se je vršila obravnava pred višjim sodiščem, ki je prisodilo vdovi ubitega komunisti pokojnino. To svojo sodbo je utemeljilo sodišče s tem, da je bil Matay-a usmrčen brez sodne obsodbe. Ker je ravnal Madar z vednostjo, oziroma na povelje svojih predstavljencev, je država dolžna skrbeti za umorjenčevu vdovo.

— **Katastrofalna toča.** V Spitališku, Zalcu in nekaterih drugih krajih na Štajerskem je besnelo te dni silno nevreme. Kmetje so s strahom opazovali, kako jim je uničevala toča poljske pridelke. V okolici Zalca so bila — tako poročajo — zrna velika kot golobja jajca.

— **Velik požar.** V vasi Bukovcu pri Ludbergu je izbruhnil predvčerajšnjim požar, ki

se je vsled močnega viharja razširil z bliskovito naglico po vsej vasi. V kratkem času je bilo v plamenih 26 hiš in 60 gospodarskih poslopij. Kljub naporu gasilcev, ki so prihitali na pomoč med drugim tudi iz Varazdina in Čakovca, požar še vedno ni udušen ter je nevarnost, da pogori vsa vasa. Človeških žrtev, razven nekega otroka, ni bilo.

— **Silno nevreme** je divjalo te dni, kot poročajo iz Novega Sada, v okolici Bajdaka. Narasla voda je uničila dva železniška mosta. Na železniški postaji Čiti je stalo za časa nevihte, ker niso mogli naprej, deset vlakov. Na krugobajkalski progi je podrla voda železniški nasip.

— **Silna vročina v Beogradu.** V Beogradu vlada te dni silna vročina. Predvčerajšnjim je kazal toplotmer v senci 42 stopinj. Vročina je tembolj neznoša spribo dejstva, da jo spremlja močan vroč veter. Več pasantov se je na ulici onesvestilo. Tudi več konj se je vsled vročine zgrudilo. Avtomobili ne morejo hitro voziti, ker se jim razbelijo motorji.

— **Samomor bivšega beogradskega župana.** Te dni se je ustrelil v svojem stanovanju v Beogradu bivši beogradski župan inženjer Bora Pajević. Pred samomorom je poslal svojo soprogo, svojega sina in svojo hčerko od doma ter napisal v naglici okoli 20 poslovnih pisem. Vzrok samomora so finančne težkote.

— **Predzen vlomilec.** V trenutni veliki sezoni vlomov, se je pripetilo v Beogradu, da je obiskal neznan predzen vlomilec tudi stanovanje policijskega komisarja Rudolfa Mateta. Udril je skozi okno na ulici, vlomil v ročno blagajno ter odnesel 3000 Din gotovine. Ko je prišla tatvina na dan, je bila takoj vsa beogradska policija na nogah. Lopov je pustil za seboj sveže in jasne sledove. Po dolgem iskanju po predmetnih beznicah, kjer se shajajo navadno sumljivi elementi, ga je izsledil končno neki orožnik baš v trenutku, ko je hotel izmenjati tisočak. Bil je močno vinjen in plačeval je pijačo vsakomur, kdor je hotel piti. Orožnik ga je ukenil in odvedel. Na cesti je prosil aretiranec orožnika, da naj ga ne drži tako trdno, češ, da ga preveč boli in da ne misli pobegniti. Ko je orožnik nekoliko popustil, se mu je aretiranec iztrgal in pokazal podplate, vendar pa so ga kmalu zopet ujeli in orožnik ga je privedel srečno na stražnico. Tam je zagotavljal lopov svojo nedolžnost ter znal tako ginljivo nastopiti, da se je orožnikom kar smilil ter so ga jeli tolažiti. V neopaznem trenutku pa je planil skozi vrata in zopet pobegnil. Topot mu je beg uspel in orožniki ga iščejo še danes zamaž. Vrh vsega je doletela orožnike še neprijetnost, da je uvedla predpostavljena oblast zoper nje radi malomarnega izvrševanja službe disciplinarno preiskavo.

— **Proces zoper »Prpiča Malega«** in tovariše. Monstre proces zoper roparsko tolpo Prpiča »Malega« bi se bil imel vršiti pred osijejskim sodiščem. Osijejsko sodišče pa je predlagalo, da naj delegira banski stol v Zagrebu za proces sodišče v Petrinju. Osijejsko sodišče motivira svoj predlog s tem, da so izvršili razbojniki večino svojih zločinov v okolišju petrinjskega sodišča. Banski stol v Zagrebu bo predlog najbrže osvojil — če že z drugih razlogov ne — zato, da se zmanjšajo procesualni stroški, ki bi bili neprimerno višji, če bi morale številne priče potovati v oddaljeni Osijek, mesto v Petrinje.

— **Afera Isa Lang.** Po osijeku se zbirajo te dni podpisi za prošnjo, da bi izpustilo sodišče Iso Langa na svobodo. Langov zagovornik dr. Gjuričić-Biorac je vložil zoper glavno obremenilno pričo Luko Petrovića še tri ovadbe: eno zaradi zločina tatvine, eno radi zločina poverbe, eno pa radi zločina hudobne poškodbe tuje lastnine.

— **Atentat med sodno obravnavo.** Rimska »Tribuna« poroča o atentatu med sodno obravnavo v Poreču. Neka priča je treščila obtožencu v obraz steklenico zveplene kisline. Pri tem pa ni bil poškodovan samo obtoženeec, temveč tudi več poslušalcev in par sodnikov.

Ljubljana.

— **Razstava grškega in rimskega kiparstva** v odlivkih iz pariškega luvrea, je odprta vsak dan od 9. do 18. ure v Jakopičevem paviljonu. Razstava obsega dela petih stoletij in nudi prvič v Jugoslaviji pregled antične kiparske umetnosti. Ob času velesjema bo predaval na razstavi gospod profesor A. Sore. Narodna galerija bo datum predavanja pravčasno naznanila. Posetnike velesjema vabimo, naj ne opuste izredne prilike in obiščejo razstavo.

— **Treznostni kongres v Ljubljani.** Včeraj se je treznostni kongres v Ljubljani nadaljeval. Dopoldne se je vršil na Taboru občni zbor »Zveze treznosti«. Na občnem zboru je bilo sklenjeno, da se sedež Zveze prenese iz Sarajeva v Zagreb. Pri volitvah je bil izvoljen nov odbor s predsednikom univ. prof. dr. Dragotin Perovićem iz Beograda na čelu. Podpredsednik je ravnatelj Edo Marković iz Zagreba, generalni tajnik pa dr. Fedor Mikić iz Ljubljane. Med drugim je bilo sklenjeno tudi, da se prične letos s sistemacijo treznostne literature. Dr. Pirc je nato predaval o eksperimentalni alkoholologiji, prof. Slobodan Popović pa o organizaciji treznostnih krožkov po šolah. Zvečer se je vršila na Taboru lepo uspeša poslovilna čajanka. Danes jutraj so se gostje odpeljali na izlet na Vintgar in na Bled.

— **Ljubljanski Sokol** naznanja cenjenim roditeljem, da odpade za dobo šolskih počinic telovadba moške in ženske dece; letno telovadišče pa je rodbinam tudi nadalje na razpolago. — **Zdravo!** — Prednjački zbor. — **Darilo.** V počaščenje spomina Oroslava Dolence sta darovala za mestne reveže Fran Kušar 150 Din in Ivan Zore 60 Din.

OH, TA »SLOVENSKI NAROD«!

Včerajšnji »Slovenski narod« se je poslužil našega poročila o Koroševem govoru. Pri tem pa je bil tako neroden, da se je poslužil še naše tiskovne napake in mesto o

čl. 82. fin. zakona modroval o čl. 12.

»Slovenski narod« torej ne imenuje samo napako naše ime, ampak tudi prepisuje napako.

Torej na vsej črti: drite.

TUDI »JUTRO« SE UJELO.

Dično »Jutro«, ki tako prezira naš list, kakor bi rado dopovedalo svetu, je uporabilo naše poročilo o Koroševem shodu za uvodnik in da ne bi moglo prikriti vira, piše tudi »Jutro« o čl. 12. fin. zakona.

Moramo priznati, da je bila naša tiskovna napaka imenitna.

POLITIČNI IN AKTUELNI DOVTIPI.

Predvsem resničen in prijazen dogodek iz domačega političnega življenja.

Naši esdeesariji so poslali k ženi uglednega slovenskega politika deputacije uglednih rodoljubov z Dolenjske, da bi ona uplivala na svojega moža da bi tudi ta bil za napredni blok.

Cisto prevzeti od svoje visoke misije, so prišli k gospe in jo vprašali kje je njen mož, ker oni morajo priti skupaj.

»Mi moramo in moramo priti skupaj!« so govorili.

Gospa jih poslušala, nato pa reče: »Pa dobro, samo povejte kje, ali »Pri slo-nu« ali pa morda v »Zvezdi«.

In intervencije je bilo konec, naprednega bloka pa par dni kasneje. To vse zato, če ne zna Ribničan odpreti prav usta.

Ne tako resničen, zato pa tem bolj dober dovtip z velesjema.

Na razstavo kanarčkov pride mogočen gospod in prosi, da mu pokažejo dragega kanarčka.

»Koliko velja?«

»200 dinarjev.«

»Spohat ga!«

Ljudje se spogledajo, ugovarjajo, a vse zaman, mogočnejš ponavlja svojo zahtevo.

Pa so mu ustregli in skoraj mu prinesejo na krožniku »spohanega« kanarčka.

Tedaj pa pravi kanarčkov jedec:

»Sedaj pa mi odrežite eno porcijo za dva dinarja!«

SPORT.

Poskusi, preplaviti Kanal, so se že pričeli. Prva je bila Amerikanka Corson, ki ji je drzni poskus uspel že lansko leto. Vendar je pa bilo morje še tako mrzlo, da je morala Corsonova že po preteku pol ure iz vode. Kakor znano je tudi češkoslovaški rekorder Spaček radi premrzle vode si samo noge omočil, kar pa mu je zadostovalo za njegov »svetovni rekord«.

Tour de France. V 10. etapi te znamenite dirke so tekmovalci zopet istočasno startali. Število konkurentov se je bilo namreč zelo skrčilo, ker so morali startati eden za drugim. Še pred začetkom težavnih delov turu jih je zaostalo od 116 prijavljenih 56, vsled česar so zopet upeljali način skupnega starta. Posledice so se pokazale takoj: povprečna hitrost, ki je znašala dosedaj 32 km, je padla na 26 km, razen tega je prišlo 23 vozačev istočasno na cilj, ostali so prispeli samo nekaj minut za njimi, dočim so bile dosedanje razlike med posameznimi vozači precej velike.

Teniški turnir v Wimbledonu je končan. Lanski zmagovalac Borotra je izgubil svoj naslov na tršega Cocheta, ki je izgubil prva dva seta, potem pa s famoznim končnim spurtom dobil match. V početku boja sta kazala oba nasprotnika znake utrujenosti, vendar pa je Borotra stalno napadal in odločil prva dva seta sebi v prid s 6 : 4. Potem pa je pokazal Cochet, ki vedno rabi dalj časa, predno pride v formo, krasno igro in si je zasigural tretji set 6 : 3, četrtega pa 6 : 4. V zadnjem setu se je Borotra zopet povzpela, toda Cochet ni igre več izpustil, dokončal po velikanskem boju zadnji set 7 : 5 in postal prvi svetovni prvak. — Damsko prvenstvo si je gladko izvojevala Amerikanka Helen Walls napram Španki d' Alvarez; držala je igro vedno trdno v rokah in zmagala 6 : 2, 6 : 4.

BORZE

4. julija.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 22.75 — 22.81 (zaključek 22.78), Berlin 13.485 — 13.515 (13.5), Curih 1093.5 — 1096.5 (1095), Dunaj 7.9975 do 8.0275 (8.0125), London 276 — 276.8 (276.4), Newyork 56.7 — 56.9 (56.8), Pariz 0 — 228.1, Praga 168.2 — 169 (168.6), Trst 314 — 316 (315); češkoslov. krona 0 — 167.75, lire 311 — 313 (312).

Zagreb. Amsterdam 22.78 — 22.84, Dunaj 7.998 — 8.028, Berlin 13.485 — 13.515, Budimpešta 9.897 — 9.927, Italija 313.43 do 315.43, London 275.96 — 276.76, Newyork 56.7 — 56.9, Pariz 222.25 — 224.25, Praga 168.2 — 169, Curih 1093.5 — 1096.5.

Curih. Beograd 9.13, Berlin 123.14, Newyork 519.56, London 25.2335, Pariz 20.345, Milan 28.65, Praga 15.39, Budimpešta 90.55, Bukarešta 3.155, Dunaj 73.125.

Elekti.

Ljubljana. Investicijsko 84.5 — 0, Vojna škoda 344, Celjska 195 — 197, Ljubljanska kreditna 150 — 0, Merkantilna 0 — 90, Krediti zavod 160 — 0, Vevče 138 — 0, Stavbna 55 — 0, Sešir 104 — 0.

To in ono.**ALI JE MOGOČE ŽIVAL HIPNOTIZIRATI.**

Divje zveri, ki kažejo svoje »umetnosti« v cirkusih in zverinjah so dresirane.

Te dni pa nastopa na Dunaju dompteur Labero, ki se producira izključno z nedresiranimi zvermi. Labero stopi v kletko popolnoma neoborožen in ukroji zver zgolj s svojim pogledom.

Ko stopi Labero v kletko in upre svoj ostrji pogled v divjega leva, mu zre tudi lev razjarjeno v oči, kaže zobe, ga skuša zgrabit s šapo, Labero se mu umika na stran,

končno pa se umakne lev v ozadje kletke. Vidi se mu, da Laberovega pogleda ne vzdrži: rjove in piha vedno bolj tiho, dokler ne leže končno mirno in kot brez vsake lastne volje na tla ter se ne zmeni niti za kos mesa, ki mu ga pomoli Labero pred gobec. Produkcija je mnogo bolj zanimiva kot običajne produkcije dresiranih zveri, pa tudi mnogo bolj razburljiva. Sicer se najdejo med gledalci tuintam dame, ki se ves čas smehljajo, to pa so dame, ki občutijo očitno posebno naslodo, če vidijo človeka v veliki nevarnosti. Večji del občinstva sledi prizoru z resničnim razburjenjem, marsikateri gledalec skoči celo s stola in hiti proti izhodu, če vidi,

da se Laberu ne posreči zver takoj ukrotiti, temveč da postaja zver bolj in bolj razdražena.

Kdor opazuje Laberove produkcije z znanstvenim interesom, ta se bo vprašal: »ali je mogoče žival hipnotizirati?« Da je mogoče, da ji vzamemo z osebnim vplivom voljo, dokazujejo Laberovi poizkusi z levi, krokodili in kačami nepobitno. Tudi indijski fakirji izvajajo slične stvari, vendar pa po nmenju znanstvenikov pri tem ne gre za hipnozo, temveč za upliv strahu na centralni živčni sistem. Efekt je približno isti kot pri hipnotiziranju.

Laberov »hipnotizirajoči« pogled ne upliva

vedno takoj v začetku. Posebno renitentne so kače. To bi se dalo razlagati z dejstvom, da ima tudi kača »hipnotizirajoči« pogled. Če napade v pragozdu kača kako žival, se mnogokrat pripelje, da ji vzame že s samim pogledom vsakršno voljo, tako, da se žival kljub nevarnosti ne more niti z mesta ganiti. Kača skuša sprva tudi Labera ukrotiti zgolj s pogledom, šele ko uvidi, da se je Labero prav nič ne boji, se jame bati ona.

Zdi se torej, da je moment, s katerim operira Labero zgolj energija, pogum. Vsled tega pa ne izgube njegovi poizkusi prav nič na vrednosti, temveč so s psihološkega stališča le še bolj zanimivi.

Marcel Prévost:

Don-Juanke.

Berta se je nehote obrnila. Videla je »dragega predsednika«, ki je stopal v prefektovo sobo, medtem ko sta odhajali kneginja Hilda in gospa Lelievre. Kneginja je Berto takoj spoznala in vzkliknila:

— Kaj, predraga gospa Lorande, vi ste tukaj? Vi prihajate k temu šarmantnemu prefektu? A thorough gentleman indeed,* in molčec kot grob. Ali vam je tudi bilo kaj ukradeno? Meni so odnesli mojo veliko biserno ovratnico... Vredno skoraj dva milijona frankov. In nikoli ne boste uganili, kdo... Lelievre, gospej Lorande, ki je tako plemenita duša to že lahko povem, saj piše tako lepe romane. Kaj neda boste napisali knjigo zoper tega bandita!... Dala vam bom vse podatke, ach Schade, možak, ki sem ga obsipala z dobrotami... Povejte njegovo ime Lelievre... Prisegla sem, da ga ne izgovorim nikoli več.

— Ramon Genaz, je zašepetala z boječim glasom dvorna dama. Zlorabil je dobrotljivost Njene Visokosti, prodal je biserno ovratnico in zbežal z denarjem v inozemstvo.

— In tam živi v Vitzino, to proketo punčaro, je besnela Nemka. Ta kurba namreč tudi ni več v Parizu,

* Angl.: V istini popoln gentleman.

56

kot mi je prefekt dejal... Toda, zakaj pa vi prihajate sem, draga moja slavna pisateljica?

Berta si je naglo izmislila povest o dragoceni torbici, ki jo je bila izgubila v gledališču. Njena Visokost jo pa ni prav nič poslušala, temveč jo je nenadoma prekinila:

— Lelievre, požuriti se moramo. Prefekt je dejal, da nas notranji minister že čaka... Na svidenje, moja draga pisateljica! Napišite takoj knjigo o tem tatu in tej kurbi! Začnite kar danes. Dala vam bom vse potrebne podatke, seveda ne smete napisati pravih imen.

Že je bila na stopnicah in vlekla gospo Lelievre za seboj. Ta je skušala omiliti nagli odhod z vrsto poklonov in smehljajev. V tem trenutku so se odprla prefektova vrata:

— Dobro, moj dragi predsednik! Torej, ob osmi uri... Milostiva?

Z uljudno radovednostjo je sprejel Berto rekoč:

— Čital sem vse vaše romane, milostiva in morda se spominjate, da sva se že enkrat srečala v Medzavezniškem klubu, o prihiki sprejema vrhovnega poveljnika ameriški čet.

Ona ga je prekinila in mu povedala, kaj jo teži. Prefekt si je dal takoj prinesiti poročila o prošli noči. Ko jih je pregledoval, je govoril:

— Ta noč je bila izredno mirna... Nekdo je nenadoma umrl v neki gostilni Vaugirard... na trgu D'Anvers so se stekli in neka ženska je težko ranjena...

neki 52 let stari nevrastenik se je obesil na svojem oknu... To so najtežji slučaji. Ali hočete, da še posebej vprašam po vseh mestnih komisarijatih?

— Da, o! prosim vas lepo.

Razložila mu je vse natančno, vse svoje odnose do Jeana in slovo. Pri tem ni nič mislila na to, da se sama kompromitira. Prefekt ji je slednjič smehljaje dejal:

— Jaz mislim, da je gospod Trévoux vse preveč hladnokrven in pameten mož, da bi storil tak korak.

— Ampak strasten je zelo.

— Milostiva, jaz mislim, da nimate povoda, vznemirjati se. Po mojem mnenju se bo gospod Trévoux prav kmalu spet vrnil nazaj in vse bo lepo v redu. Če pa jaz kaj zvem, vam bom nemudoma telefoniral... Pomisliti pa morate tudi, da imamo v Parizu pribežališče obupanih, ki včasih dolgo zamolči svoje skrivnosti.

— Kakšno pribežališče, gospod prefekt?

— Seina, milostiva!

Kljub tej nedolžni pretnji je odšla Berta od prefekta mnogo mirnejša. Kar ni si mogla predstavljati, kako Jean pleza čez ograjo mosta in se vrže v reko, kakor grizetka, ki jo je pustil njen ljubimec na cedilo.

Dala je šoferju naslov Saulnoisovega stanovanja. Kot je bila pričakovala, jo vratar ni pustil gor v hišo.

(Dalje.)

ZA KOPALNO SEZIJU

A. ŠINKOVEC
MAR. K. SOSS

Kompletne potrebščine
za šivilje, krojače, čevljarje in tapetnike, kakor
tudi sukance, svilo za šivanje v vseh barvah,
vezenino, čipke in razne porte kupite najcenejše pri

Josip Petelinc-u
Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika.
Na veliko! Na malo!

Carinsko posredniški in špedicijski bureau

» GROM «

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41
Naslov brzojavkam: »GROM«. Telefon 2454.
Podružnice: Maribor, Jesenice, Rakek.
Obavlja vse v to stroko spadajoče posle najhitreje
in pod kulantnimi pogoji.
Zastopniki družbe spainih voz S. O. E. za ekspresne
pošiljke.

MALI OGLASI.
Za vsako besedo se plača
50 par. Za debelo tiskano
pa Din 1.—

Prodajalka

dobra moč v mešanem
blagu, želi premeniti me-
sto. Cenj. dopise na upra-
vo tega lista pod šifro
»Zanesljiva«.

Uradnik

verziran v mlinski in lesni
industriji, samostojen do-
pisnik v srbohrvatskem,
nemškem, italijanskem in
angleškem jeziku, knji-
govodja z daljšo prakso
želi trajne namestitve. —
Cenj. ponudbe na »Pošt-
ni predal 171«.

Drva - čebeln

Wolfova 1/II. - Telef. 58.

Gospodična

išče posojilo do 8000 Din
za dobo enega leta, ka-
terega bi odplačevala me-
sečno 250 Din z obrestmi.
Ponudbe na upravo lista
pod »Dobre obrestit«.

Premnul je naš nepozabni sin, brat, stric in svak, gospod

IVAN BIROLLA
industrijalec

v nedeljo, dne 3. t. m. po kratki bolezni.

Pogreb dragega nam pokojnika bo v torek, dne 5. julija 1927
ob 5. uri pop. iz hiše žalosti na farno pokopališče v Zagorju.

Zagorje, dne 4. julija 1927.

Žalujoča rodbina Birolla.

Mestni pogrebni zavod.

Na veliko!

Nizke cene!

GALANTERIJA

D. M. C. prejico, dišeča mila, žlice,
vilice (pribor) alpaka, aluminijum,
škarje za prirojanje in obrez-
vanje trt, žepni noži, glavniki, razni
sukanci, dreta, svila v vseh barvah
samo pri

JOSIP PETELINC-U, Ljubljana

Blizu Prešernovega spomenika, ob vodi.
Postrežba točna! Nizke cene! Na veliko!

**OGLAŠUJTE V
NARODNEM
DNEVNIKU!**